

maatschappijleer 2 CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.
- NB2 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld via Examenblad.nl verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

NB

Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.

Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift te laat zou komen.

In dat geval houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 63 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Criminaliteit en rechtsstaat

1 D

2 A

3 maximumscore 2

1 = onjuist

2 = onjuist

3 = onjuist

4 = juist

indien vier antwoorden goed 2

indien drie of twee antwoorden goed 1

indien minder dan twee antwoorden goed 0

Vraag	Antwoord	Scores
4	maximumscore 2 3, 4 en 5	
	indien drie antwoorden juist	2
	indien twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
5	B	
6	maximumscore 1 Daarnaast zijn er ook honderden spelers die niet kunnen spelen dit weekend.	
7	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • De maatregel 'meer politie' valt onder preventief beleid, want: de aanwezigheid/inzet van meer politie op straat kan mensen/jongeren weerhouden om strafbare feiten te plegen. / doordat mensen/jongeren meer politie op straat zien, zullen zij minder snel een strafbaar feit plegen (omdat de kans groter is dat zij worden betrapt/er niet ongestraft van af zullen komen) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Deze maatregel valt ook onder opsporingsbeleid, want (voorbeelden van een juiste uitleg): <ul style="list-style-type: none"> – onder het opsporingsbeleid vallen ook maatregelen die gericht zijn op het vergroten van de pakkans (en het inzetten van meer politie op straat zal de pakkans vergroten). – één van de hoofdtaken van de politie is het opsporen van strafbare feiten. Als er meer politie wordt ingezet met als doel meer strafbare feiten op te sporen, valt dit onder het opsporingsbeleid. 	1
8	maximumscore 1 handhaven van de rechtsorde/rechtshandhaving	
9	B	
10	maximumscore 1 Uit tekst 6 blijkt dat criminaliteit een tijdgebonden begrip is, want uit tekst 6 blijkt dat kraken voor 1 oktober 2010 niet strafbaar was en daarna wel / dat kraken strafbaar werd op 1 oktober 2010 / kraken niet altijd strafbaar is geweest in Nederland.	
11	C	
12	A	

Vraag	Antwoord	Scores
13	A	
14	maximumscore 2 2, 3 en 4	
	indien drie antwoorden juist	2
	indien twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
15	maximumscore 2 1 = onjuist 2 = onjuist 3 = juist 4 = juist	
	indien vier antwoorden goed	2
	indien drie of twee antwoorden goed	1
	indien minder dan twee antwoorden goed	0
16	C	
17	maximumscore 2	
	• hoofdstraf: gevangenisstraf / hechtenis	1
	• maatregel: TBS / plaatsing in een psychiatrisch ziekenhuis	1
	Ook goed rekenen: inbeslagname van gevaarlijke voorwerpen, zoals vuurwapens.	

Politiek en beleid

- 18 **C**
- 19 **maximumscore 1**
de wetgevende macht en de uitvoerende macht
- Opmerking*
Het scorepunt alleen toekennen als beide machten juist zijn.
- 20 **D**
- 21 **maximumscore 1**
Op het liberale uitgangspunt: individuele vrijheid/vrijheid van het individu, want elk individu zou de vrijheid moeten hebben om zelf te bepalen of/welke drugs hij gebruikt.
- Ook goed rekenen: eigen verantwoordelijkheid met juiste uitleg

Vraag	Antwoord	Scores
22	<p>maximumscore 1</p> <p>Er zijn geheime verkiezingen.</p> <p>Ook goed rekenen: Er is stemgeheim.</p>	
23	<p>maximumscore 1</p> <p>de vrijheid van meningsuiting</p> <p>Ook goed rekenen: persvrijheid en vrijheid van godsdienst</p>	
24	B	
25	A	
26	C	
27	A	
28	C	
29	C	
30	A	
31	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kenmerk: belangengroepen proberen druk uit te oefenen op de politieke besluitvorming • De belangengroepen in tekst 19 voldoen daaraan, omdat zij door middel van de manifestatie voor de deur van de Tweede Kamer / de petitie willen bereiken dat de (ongeveer) 600 kinderen die nu buiten het kinderpardon vallen, ook mogen blijven 	<p>1</p> <p>1</p>
32	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van juiste antwoorden:</p> <ul style="list-style-type: none"> – lobbyen – andere vormen van openlijke actie, zoals blokkade/vastketenen – gebruik maken van officiële inspraakmogelijkheden tijdens het besluitvormingsproces – inschakelen van de media 	

Vraag	Antwoord	Scores
33	maximumscore 2 1 = juist 2 = juist 3 = juist 4 = onjuist	
	indien vier antwoorden goed	2
	indien drie of twee antwoorden goed	1
	indien minder dan twee antwoorden goed	0
34	A	
35	maximumscore 2 • Tekst 20 hoort bij CDA • Tekst 21 hoort bij VVD	1 1

Analyse maatschappelijk vraagstuk: vuurwerkoverlast

36 maximumscore 4

Twee van de volgende combinaties:

Kenmerk: Er is sprake van een situatie die veel mensen onwenselijk vinden / die veel mensen in strijd vinden met bepaalde waarden en/of normen.

Een **citaat** uit de tekst bij dit kenmerk (één van de volgende):

- “Het meldpunt Vuurwerkoverlast.nl heeft in de kerstvakantie in totaal 89.623 klachten gekregen over vuurwerkoverlast.” (r. 1-2)
- “ ‘In totaal zijn dat ruim 10.000 meldingen meer dan een jaar geleden’, aldus Bonte.” (r. 3-4)

Kenmerk: Het gaat om een probleem dat door middel van gezamenlijke actie of door de politiek kan worden opgelost.

Een **citaat** uit de tekst bij dit kenmerk (één van de volgende):

- “De initiatiefnemers, 15 lokale GroenLinks-fracties, hadden juist op minder klachten gehoopt, omdat een aantal gemeenten maatregelen heeft genomen tegen vuurwerkoverlast.” (r. 4-7)
- “Lokaal hielp dat wel, zoals in Den Haag en Rotterdam, zegt Bonte: ‘Toen daar in de dagen voor oudjaar meer agenten op de been waren, kwamen er een stuk minder meldingen binnen dan vorige jaarwisseling.’ ” (r. 7-10)
- “Vuurwerkoverlast.nl analyseert de klachten en stuurt eind januari een rapport met aanbevelingen naar de Tweede Kamer en naar de burgemeesters van de gemeenten van de 15 deelnemende fracties.” (r. 11-13)

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- “ ‘En gemeenten zouden vuurwerkvrije zones kunnen instellen, zoals in Vlaardingen al het geval was.’ ” (r. 18-20)

Kenmerk: Een (invloedrijke) groep mensen of organisatie brengt het vraagstuk onder de aandacht van de media.

Een **citaat** uit de tekst bij dit kenmerk:

“Het meldpunt Vuurwerkoverlast.nl heeft in de kerstvakantie in totaal 89.623 klachten gekregen over vuurwerkoverlast. Dat zei Arno Bonte, een van de initiatiefnemers van het meldpunt.” (r. 1-3)

per juist kenmerk

1

per bijpassend citaat

1

Opmerking

Alleen een scorepunt voor een citaat toekennen als dit past bij het juiste kenmerk.

37 C

38 **maximumscore 2**

- Groep: (de meeste) Woensdrechtse politieke partijen/de Woensdrechtse politieke partijen die het afsteken van vuurwerk tijdens de jaarwisseling willen beperken/de partijen PvdA, CDA en AKT/voorstanders.

Belang van deze groep: het voorkomen van vuurwerkoverlast / het handhaven van de openbare orde

1

- Groep: de jeugd/jongeren / de politieke partijen die tegen de vuurwerkbeperkingen zijn/ABZ/VVD/tegenstanders.

Mogelijk tegengesteld belang van deze groep: de vrijheid om vuurwerk af te (blijven) steken waar je wilt/waar het nu kan / de vrijheid om langere tijd voor middernacht en na middernacht vuurwerk af te (blijven) steken / geen strengere regels voor het afsteken van vuurwerk

1

Opmerking

Alleen een scorepunt toekennen als zowel de groep als het (tegengesteld) belang bij deze groep juist is.

39 **maximumscore 1**

het bevorderen van de openbare veiligheid / verordeningen/regels bepalen op het gebied van openbare orde en veiligheid

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

40 maximumscore 2

Eén van de volgende combinaties:

- Een waarde die in tekst 2 wordt genoemd: plezier 1
 - De norm uit tekst 2 die hoort bij deze waarde: het mogen/kunnen afsteken van vuurwerk 1
- of
- Een waarde die in tekst 2 wordt genoemd: (eigen) verantwoordelijkheid 1
 - De norm uit tekst 2 die hoort bij deze waarde: het niet invoeren van (nieuwe) regels (die het afsteken van vuurwerk beperken) 1

41 maximumscore 2

- Om de **politiek-juridische** invalshoek in mijn artikel naar voren te laten komen, ga ik het hebben over (voorbeelden van juiste antwoorden): 1
 - het beleid op het gebied van vuurwerk(overlast)
 - de regelgeving op het gebied van vuurwerk(overlast)
 - de politieke aspecten van vuurwerkoverlast
 - waarom vuurwerkoverlast een sociaal probleem is
 - waarom vuurwerkoverlast een politiek probleem is
 - de machtsmiddelen van de overheid / van maatschappelijke groeperingen om vuurwerkoverlast aan te pakken
 - de functie van politieke partijen bij de aanpak van vuurwerkoverlast
 - de mogelijkheden van groeperingen om het beleid met betrekking tot vuurwerkoverlast te beïnvloeden

- Om de **sociaal-culturele** invalshoek in mijn artikel naar voren te laten komen, ga ik het hebben over (voorbeelden van juiste antwoorden): 1
 - de opvattingen, waarden, normen van maatschappelijke groepen die betrokken zijn bij (de aanpak van) vuurwerkoverlast
 - de opvattingen van politieke partijen over (de aanpak van) vuurwerkoverlast
 - de rol van een (sub)cultuur bij het ontstaan van vuurwerkoverlast
 - de rol van de media bij het ontstaan van meningen over (de aanpak van) vuurwerkoverlast

Vraag	Antwoord	Scores
42	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst 3 is socialiserend, omdat in de tekst waarden en normen worden overgedragen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • In tekst 3 staat bijvoorbeeld: dat je van andermans spullen af moet blijven / dat kinderen geen vuurwerk moeten afsteken / dat we respect moeten bijbrengen voor elkaars spullen 	1
43	C	
44	maximumscore 2	
	a past bij 1 (agendatheorie)	
	b past bij 3 (multi-step-flow-theorie)	
	c past bij 2 (injectienaaldtheorie)	
	d past bij 4 (theorie van de selectieve perceptie)	
	indien vier antwoorden juist	2
	indien drie of twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
45	maximumscore 2	
	Maatregel met als doel repressie (voorbeelden van juiste maatregelen):	
	– hogere straffen voor illegaal vuurwerk	
	– meer politie-inzet tegen illegaal vuurwerk	
	Deze maatregel vind ik wel een goede maatregel om vuurwerkoverlast aan te pakken, omdat (voorbeeld van een juist argument):	
	door deze maatregel vuurwerkoverlast wordt aangepakt nadat de overlast zich heeft voorgedaan. En ik vind dat als mensen iets doen wat niet mag dat ze dan gestraft moeten worden.	
	of	
	Deze maatregel vind ik niet een goede maatregel om vuurwerkoverlast aan te pakken, omdat (voorbeeld van een juist argument):	
	door de maatregel vuurwerkoverlast wordt aangepakt nadat de overlast zich heeft voorgedaan. Je kunt beter voorkomen dat de overlast zich voordoet in plaats van achteraf te straffen.	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Maatregel met als doel **preventie** (voorbeelden van juiste maatregelen):

- Europees verbod op zwaar vuurwerk
- instellen van vuurwerkvrije zones
- meer politie-inzet tegen illegaal vuurwerk
- beperking van de afsteekperiode
- organiseren van centraal vuurwerkevenement
- verlaging van hoeveelheid die je mag hebben
- algeheel verbod op consumentenvuurwerk

Deze maatregel vind ik **wel** een goede maatregel om vuurwerkoverlast aan te pakken, omdat (voorbeeld van een juist argument):

door deze maatregel vuurwerkoverlast wordt aangepakt voordat de overlast zich heeft voorgedaan. Hiermee voorkom je dat er overlast ontstaat.

of

Deze maatregel vind ik **niet** een goede maatregel om vuurwerkoverlast aan te pakken, omdat (voorbeeld van een juist argument):

je misschien wel vuurwerkoverlast voorkomt, maar de maatregel is ook een inbreuk op de vrijheid van burgers.

- juiste maatregel repressie met juiste argumentatie met daarin de betekenis van repressie 1
- juiste maatregel preventie met juiste argumentatie met daarin de betekenis van preventie 1

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinator in het programma WOLF. Zend de gegevens uiterlijk op 23 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	naar: www.omroepwest.nl van 10 april 2014
tekst 2	naar: www.geumid.nl van 16 maart 2014
tekst 3	naar: www.sgp.nl van 23 april 2014
tekst 4	naar: www.omroepbrabant.nl van 18 juni 2014
tekst 5	naar: twitter.com/BuurtprevSchipl van 10 juni 2014
tekst 6	naar: Het Parool van 8 mei 2014
tekst 7	naar: NRC Handelsblad van 13 mei 2014
tekst 8	naar: NRC Handelsblad van 13 mei 2014
afbeelding 1	Google
tekst 9	naar: Trouw van 22 oktober 2013
tekst 10	naar: www.samenwelzijn.nl

tekst 11 naar: www.elsevier.nl van 27 juni 2014
tekst 12 naar: www.nrc.nl van 26 april 2014
tekst 13 naar: nos.nl van 29 juni 2014
tekst 14 naar: www.yurisrechtshulp.nl van 1 juli 2014
tekst 15 naar: groenlinks.nl van 19 juni 2014
tekst 16 naar: www.rtlnieuws.nl van 11 juli 2014
tekst 17 naar: Metro van 1 september 2014
tekst 18 naar: groenlinks.nl
tekst 19 naar: www.defenceforchildren.nl van 23 juni 2014
tekst 20 naar: verkiezingsfolder van het CDA in Amsterdam (gemeenteraadsverkiezingen
maart 2014)
tekst 21 naar: www.vvddenhaag.nl, maart 2014

bijlage

tekst 1 naar: ANP van 4 januari 2014
tekst 2 naar: BN/DeStem van 7 januari 2014
tekst 3 naar: De Gelderlander van 11 januari 2014
tekst 4 naar: nos.nl van 13 januari 2014